

EDITURA PARALELA 45

frontiere
de
comunicaj

Redactare: Alexandra Turcu
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SAADAWI, AHMED

Frankenstein în Bagdad / Ahmed Saadawi ; trad. din lb. engleză
de Cătălina Stanislav. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2858-9
821.411.21

Frankenstein in Baghdad
Ahmed Saadawi

Originally published in Arabic in 2013
Copyright © Ahmed Saadawi, 2013
English translation copyright © Jonathan Wright, 2018

Copyright © Editura Paralela 45, 2018
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

AHMED SAADAWI

Frankenstein în Bagdad

Premiul Internațional pentru Ficțiune Arabă 2014
Lista scurtă Man Booker Prize 2018

Traducere din limba engleză de
Cătălina Stanislav

Editura Paralela 45

Raportul Final

I

În ceea ce privește activitățile Departamentului de Urmărire și Căutare, care e parțial afiliat la administrația civilă a forțelor de coaliție din Irak, comitetul special de investigare înființat sub autoritatea mea, având în componență reprezentanți ai securității irakiene și ai serviciilor secrete și observatori din serviciile secrete militare ale Statelor Unite, a ajuns la următoarele concluzii:

- a. Pe 25 septembrie, 2005, sub presiune directă din partea irakiană, activitățile Departamentului de Urmărire și Căutare au fost parțial suspendate din cauza anchetei, iar comitetul i-a citat pe directorul Departamentului, Comandantul de Brigadă Sorour Mohamed Majid și pe asistenții lui pentru a depune mărturie. În fața comitetului, au expus pe scurt natura activităților în care fuseseră implicați de la înființarea Autorității Provizorii de Coaliție în Aprilie 2003 și până la momentul investigației. Este evident că departamentul operase în afara ariei de expertiză, care ar fi trebuit să fie limitată la zona problemelor birocratice, cum ar fi arhivarea unor informații și conservarea unor dosare și documente. Sub conducerea directă a Comandantului de Brigadă Majid, Departamentul angajase mai mulți astrologi și ghicitori, pe salarii mari, finanțate de trezoreria irakiană, nu de autoritățile

Statelor Unite. Conform mărturiei Comandantului de Brigadă Majid, singura lor îndatorire era să facă preziceri în legătură cu incidente serioase de securitate care ar putea avea loc în Bagdad și în zonele din jur. Nu este clar pentru comitet în ce măsură aceste preziceri au ajutat la evitarea unor incidente de securitate sau dacă au avut beneficii practice.

- b. Comitetul a stabilit că un număr de dosare conservate în departament au fost scurse din interior. Toți cei care lucrează în cadrul departamentului au fost reținuți pentru interogare.
- c. Prin examinarea calculatoarelor folosite în cadrul departamentului, s-a descoperit că documentele au fost trimise prin intermediul mailului cuiva menționat ca „autorul“. După mai multe investigații, această persoană a fost identificată și arestată la domiciliul său, în hotelul Fanar, pe strada Abu Nuwas. Niciun document legat de Departamentul de Urmărire și Căutare nu a fost găsit în posesia sa. „Autorul“ a fost găsit având în posesie textul unei povești pe care o scrisese, inspirându-se din materialul pe care îl conțineau documentele Departamentului de Urmărire și Căutare.
- d. Povestea are aproximativ 250 de pagini, fiind împărțită în șaptesprezece capitole. Experții din comitet au examinat textul și au ajuns la concluzia că nu încalcă nicio prevedere a legii, dar, din motive de precauție, au recomandat ca informația din el să nu fie publicată sub nicio circumstanță și ca povestea să nu fie rescrisă.

II. Recomandări

- a. Comitetul recomandă Comandantului de Brigadă Sorour Mohamed Majid și asistenților lui să fie transferați din cadrul Departamentului de Urmărire și Căutare și Departamentului să revină la activitatea sa obișnuită, arhivarea de documente.

Cei angajați ca astrologi și ghicitori vor fi demiși. Chestiunea legată de greșelile comise de departament în ultimii câțiva ani trebuie să rămână sub observație și documentele relevante pentru activitatea departamentului trebuie conservate.

- b. Comitetul a descoperit că informațiile personale din actele de identitate ale „autorului“ sunt incorecte. Ca urmare, acesta recomandă ca „autorul“ să fie arestat din nou și interogată pentru a se determina adevărata sa identitate și alte informații relevante activității Departamentului de Urmărire și Căutare și, de asemenea, pentru a identifica oamenii din departament care au cooperat cu el, pentru a stabili în ce măsură această problemă e o amenințare pentru securitatea națională.

Semnat: Președintele de Comitet

CAPITOLUL UNU

Nebuna

1

Explozia a avut loc la două minute după ce Elishva, bătrâna cunoscută drept Umm Daniel, sau mama lui Daniel, a urcat în autobuz. Toată lumea din autobuz s-a întors să vadă ce se întâmplase. Au privit cu groază cum un bulgăre de fum s-a ridicat deasupra mulțimii, mare și negru, din parcare de mașini de lângă Piața Tayaran din centrul Bagdadului. Tinerii s-au întrecut până la scena exploziei și mașinile s-au ciocnit una de cealaltă sau de scuar. Șoferii erau îngroziți și confuzi: fuseseră asaltați de o cacofonie de claxoane și oameni zbierând și urlând.

Vecinii Elishvei din Aleea 7 au spus mai târziu că plecase din cartierul Bataween ca să se roage în Biserica Sfântul Odisho, de lângă Universitatea de Tehnologie, așa cum făcea în fiecare duminică, și de asta a avut loc explozia – unii localnici credeau că, prin puterile ei spirituale, Elishva putea să prevină pericolele atunci când era în mijlocul lor.

Stând în autobuz, văzându-și de ale ei, de parcă era surdă și nici măcar prezentă, Elishva nu a auzit explozia masivă la 200 de metri în spatele ei. Corpul său plâpând era ghemuit lângă geam și se uita prin el fără să vadă nimic, gândindu-se la gustul amar

din gura ei și sentimentul sumbru de care nu reușea să scape de câteva zile.

Gustul amar ar fi putut să dispară după ce se împărtășea. Dacă ar fi putut să audă vocea fiicelor ei și ale copiilor lor la telefon, ar fi putut să ia o pauză de la melancolia sa și lumina ar fi strălucit din nou în ochii ei cenușii. De obicei, Părintele Josiah ar fi așteptat să-i sune telefonul mobil și apoi i-ar fi spus Elishvei că Matilda e la telefon, sau, dacă Matilda nu suna la timp, Elishva aștepta încă o oră și apoi îl ruga pe preot să o sune pe Matilda. Asta se întâmpla în fiecare duminică, de cel puțin doi ani. Înainte de asta, fiicele Elishvei sunau în mod neregulat la linia telefonică a bisericii. Dar când americanii au invadat Bagdadul, rachetele lor au distrus centrala și telefoanele n-au funcționat luni întregi. Moartea urmărea orașul ca ciurma și fiicele Elishvei au simțit nevoia să se asigure în fiecare săptămână că femeia e în regulă. La început, după câteva luni dificile, vorbeau la telefonul prin satelit Thuraya, pe care o organizație caritabilă japoneză i-l dăduse tânărului preot sirian de la biserică. Când au fost introduse rețelele wireless, Părintele Josiah a cumpărat un telefon mobil și Elishva vorbea cu fiicele ei pe el. Enoriașii stăteau la coadă după Maslu, ca să audă vocile fiilor și fiicelor lor risipite prin lume. De multe ori, oamenii din cartierul de lângă, Karaj al-Amana – creștini de alte confesiuni, și musulmani – veneau la biserică să-și sune rudele de departe. Pe măsură ce se răspândeau telefoanele mobile, cererile pentru telefonul Părintelui Josiah scădeau, dar Elishva era fericită să păstreze ritualul ei de duminică.

Cu mâna ei zbârcită și împânzită de vene, Elishva punea telefonul Nokia la ureche. Odată ce auzea vocile fiicelor ei, întunericul se ridica și se simțea împăcată. Dacă s-ar fi dus direct în Piața Tayaran, și-ar fi dat seama că totul era calm, exact așa cum lăsase lucrurile de dimineață. Asfaltul ar fi fost curat și mașinile care luaseră foc ar fi fost remorcate. Morții ar fi fost duși la institutul medico-legal și cei răniți la spitalul Kindi. Ar fi fost niște

sticlă spartă ici-colo, un stâlp înnegrit de fum și o gaură în asfalt, deși nu ar fi reușit să-și dea seama cât de mare era, pentru că vedea în ceață.

Când s-a terminat Maslul, a mai zăbovit vreo oră. S-a așezat în salonul adiacent bisericii și după ce femeile au scos mâncarea pe care o aduseseră cu ele, s-a dus să mănânce cu toată lumea, doar ca să aibă ceva de făcut. Părintele Josiah a mai făcut o încercare disperată de a o suna pe Matilda, dar telefonul ei era închis. Matilda probabil că și-l pierduse pe undeva sau cineva i-l furase pe stradă sau în vreo piață din Melbourne, unde locuia. Poate uitase să-și noteze numele Părintelui Josiah sau avea vreo altă scuză. Preotul nu reușea să clarifice situația, dar tot încerca să o consoleze pe Elishva și, când toată lumea a început să plece, diaconul, Nader Shamouni, s-a oferit să o ducă pe Elishva acasă în mașina lui veche, Volga. Asta era a doua săptămână fără un telefon. Elishva nu avea neapărat nevoie să audă vocile fiicelor ei. Era mai mult obișnuința, dar poate că era ceva mai important: cu fiicele ei putea să vorbească despre Daniel. Nimeni nu o prea asculta când vorbea despre fiul pe care îl pierduse acum douăzeci de ani, în afară de Sfântul Gheorghe, Martirul, pentru al cărui suflet se ruga de multe ori și pe care îl considera Sfântul ei protector. Aici poți să o adaugi și pe pisica ei bătrână, Nabu, căreia îi cădea părul și care dormea în majoritatea timpului. Chiar și femeile din biserică deveneau distante când începea să vorbească despre fiul ei – pentru că zicea doar aceleași lucruri din nou și din nou. Era la fel cu bătrânele care îi erau vecine. Unele dintre ele nu-și amintea cum arăta Daniel. Și, pe lângă asta, el era doar unul dintre cei mulți care muriseră de-a lungul anilor. Elishva pierdea treptat oamenii care cândva îi susținuseră convingerea stranie că fiul ei era încă în viață, chiar dacă avea un mormânt cu un sicriu gol la cimitirul Bisericii Asiriene din Est.

Elishva nu mai vorbea despre convingerea că fiul ei era în viață cu nimeni. Aștepta doar să audă vocea Matildei sau a

Cuprins

1. Nebuna / 11
2. Mincinosul / 23
3. Un suflet pierdut / 38
4. Jurnalistul / 44
5. Corpul / 55
6. Evenimente stranii / 69
7. Ouzo și un Bloody Mary / 89
8. Secrete / 107
9. Înregistrările / 122
10. Cumîizice / 136
11. Investigația. / 157
12. Pe Aleea 7 / 173
13. Ruina evreiască / 186
14. Urmărire și Căutare / 198
15. Un suflet pierdut / 206
16. Daniel / 219
17. Explozia / 231
18. Scriitorul / 245
19. Criminalul / 257